

Schools that Care

THE POTENTIAL BENEFITS AND DRAWBACKS OF A NON-RESIDENTIAL ALTERNATIVE EDUCATIONAL FACILITY

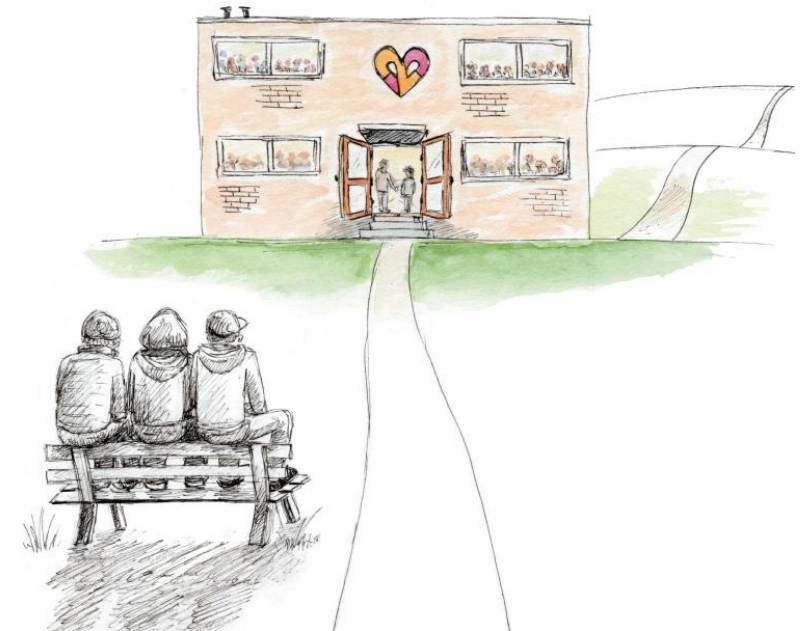
SANNE PRONK

Scientist practitioner project
Netwerk Effectief Jeugdinstel Amsterdam (NEJA)

prof. dr. Geert-Jan Stams
prof. dr. Arne Popma
dr. Germie van den Berg
dr. Eva Mulder
prof. dr. Chris Kuiper

UvA

Het verhaal van Sarah

2006 - 2011 Basisschool

2011 - 2014 Basisschool #2

2014 - 2016 Voortgezet onderwijs

2016 - 2016 Voortgezet onderwijs #2

2016 - 2016 Voortgezet speciaal onderwijs

2016 - 2017 School2Care

School2Care

Doel: schooluitval en gesloten jeugdzorgplaatsing voorkomen

- 8.00 tot 20.00 programma
- Geïntegreerd onderwijs- en zorgaanbod (onderwijs als startpunt)
- Coaches (betrokken gehele leven, langdurig)
- Gemiddeld 9 maanden

Urgentie anno 2023 nog hoger gezien afbouw gesloten jeugdzorg

Het onderzoek

---

1. Wat weten we over dit soort voorzieningen?	Literatuur	meta-analyse
2. Jongeren School2Care versus gesloten jeugdzorg	Vragenlijsten	cross-sectioneel
3. Ontwikkeling jongeren tijdens en na School2Care	Vragenlijsten	longitudinaal
4. Wie sluit School2Care succesvol af en wie niet?	Dossieronderzoek	longitudinaal
5. Hoe kijken jongeren, ouders en medewerkers tegen School2Care aan?	Interviews	

Luistervraag

T.a.v. je eigen praktijk:

- Wat hiervan herken je?
- Waar zie je kansen?

Over wie hebben we het

Niet woonachtig bij beide ouders 90%
Niet woonachtig bij ouder(s) 32%
Geen / weinig contact met één van de ouders 46%

Problemen in vrije tijd 77%
Justitiecontacten 75%

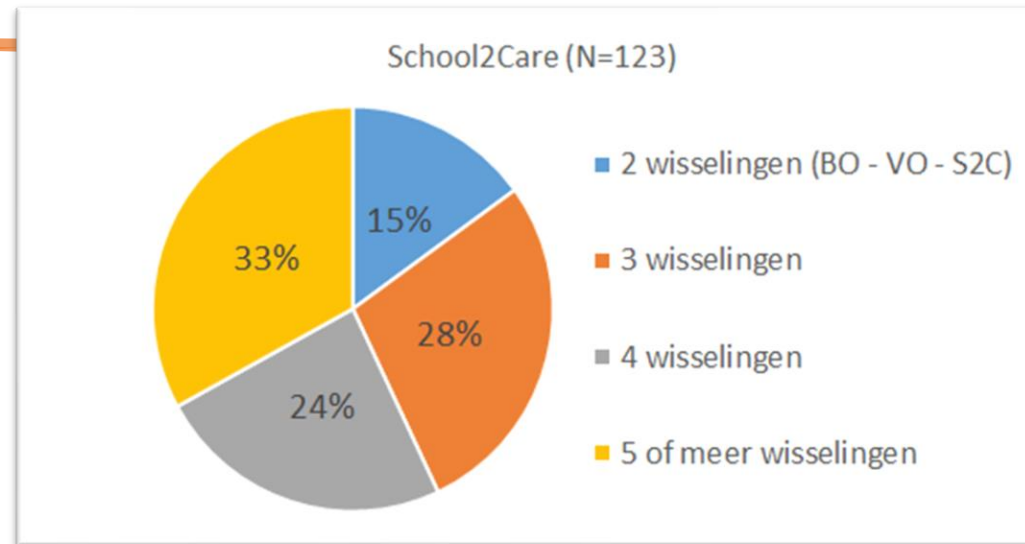
Een leerling met gedragsproblemen:
- externaliserend
- internaliserend
- aandachtsproblemen
- leerproblemen / problemen in schoolse vaardigheden

Ouder met psychi(atri)sche problemen 79%
Huisvestings- en/of financiële problemen 45%
Verwaarlozing / mishandeling / misbruik in gezin 56%

Middelengebruik 68%
Slaapproblemen 59%
Moeite met verwerken / posttraumatische stressklachten 49%

Voorafgaand aan plaatsing

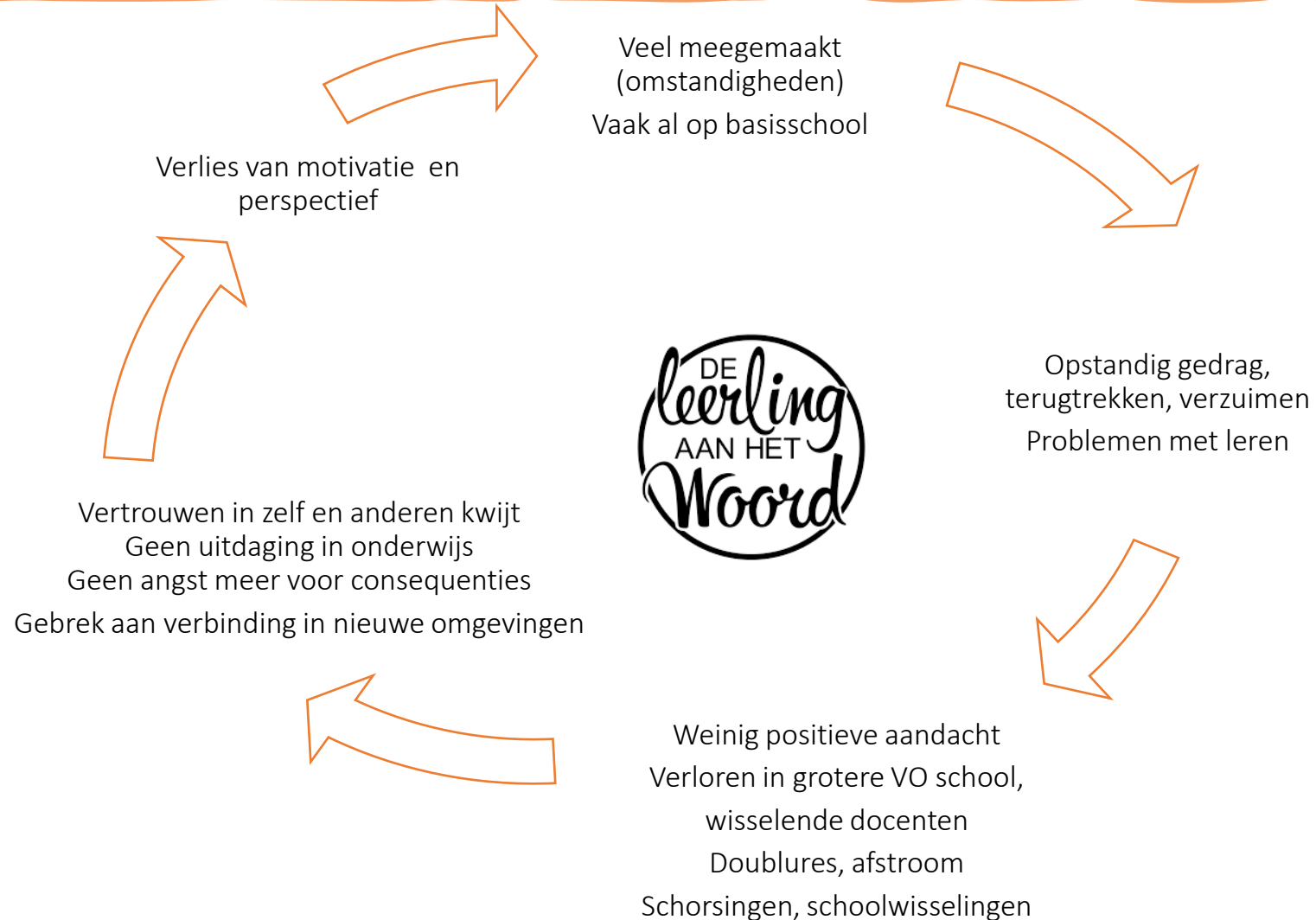

1^e signalen vóór of op basisonderwijs
(68%)

Blijven zitten (41%)
Afgestroomd (26%)
Op bovenschoolse voorziening gezeten (40%)

Jeugdhulp (97%)
GGZ hulp (66%)
gezinshulp (97%) ontvangen

Voorafgaand aan plaatsing

Luistervraag

T.a.v. je eigen praktijk:

- Wat hiervan herken je?
- Waar zie je kansen?

Bevindingen zijn hoopvol...

Literatuurstudie
Vragenlijsten (longitudinaal)

Eerste aanwijzingen positieve uitkomsten voor jongeren (o.a. gedrag, emotieregulatie, empowerment)

Potentieel **preventie** van schooluitval en gesloten jeugdzorgplaatsing

Wat is belangrijk voor een succesvol programma?

Interviews

- Autonomie, verbondenheid en competentie
- Gezinsgericht
- Multidisciplinair

“School2Care is meer gezamenlijk bezig. Ik had contact met iedereen. Je had zo’n vaste planning; samen koken, samen eten, samen opruimen, dat was leuk. Op mijn nieuwe school heb ik alleen contact met de mensen uit mijn klas. Voor de rest praat ik met niemand en niemand praat met mij.”

Positief over:

- Er willen zijn, gemeenschap
- Werkrelatie
- Kansen
- Kleinschaligheid, veel aandacht
- Contact met ouders
- Trajectdenken (meegaan)

1. Kleinschaligheid: een zegen of een vloek?

Interviews
Vragenlijsten (longitudinaal)

Aandacht, relaties, saamhorigheid

versus

Gebrek aan passend onderwijs en perspectief

Overgang na 'warm bad'

→ *Zorg bij transformatie gesloten jeugdzorg!*

2. Zonder relatie geen prestatie?

Vragenlijsten (longitudinaal)
Interviews

Een positieve werkrelatie tussen jongere en coach blijkt belangrijk voor positieve uitkomsten

Bijvoorbeeld: geduldig, volhardend, liefdevol, betrokken, eerlijk en duidelijk

maar

Hoe bouw je een positieve relatie op met jongeren met ernstige gedragsproblemen?

3. Gezinnen doen ertoe

Dossieronderzoek (longitudinaal)

Vragenlijsten (longitudinaal)

Interviews

Positief gezinsfunctioneren blijkt belangrijk voor positieve uitkomsten

echter

Gezinnen gaan maar weinig vooruit tijdens en na School2Care

Risicofactoren gesloten plaatsing / schooluitval

Dossieronderzoek (longitudinaal)
Vragenlijsten (cross-sectioneel)

- Eerdere uithuisplaatsing
  - Ernstigere problemen dagelijks functioneren alle leefgebieden
  - Spoedsituatie
- ⇒ Groter risico op plaatsing in gesloten jeugdzorg
- Eénoudergezin
  - Gedragsstoornis
  - Jonger (leeftijd)
- ⇒ Groter risico om S2C niet succesvol af te ronden
- Geen verandering in gezinsfunctioneren
  - Slechtere werkrelatie
- ⇒ Groter risico om binnen een half jaar alsnog in gesloten jeugdzorg terecht te komen

Luistervraag

T.a.v. je eigen praktijk:

- Wat hiervan herken je?
- Waar zie je kansen?

Wat leert dit ons

---

1. Investeer in doorontwikkeling van dit soort voorzieningen
  - Bijvoorbeeld: oplossen dilemma's van kleinschaligheid
2. Verbeter het jeugdzorgveld
  - Bijvoorbeeld: gerichte interventies op alle leefgebieden (integraal)
3. Versterk het onderwijsveld
  - Bijvoorbeeld: integreer elementen in het reguliere (of speciale) onderwijs

Wat heeft Sarah nodig?

Schools that Care:

het beste van onderwijs én het beste van zorg geïntegreerd

Meer weten

- Proefschrift <https://dare.uva.nl/search?identificer=487ed8da-d450-462f-a0c8-9334670430cd>
- Verdediging proefschrift (opname) <https://webcolleges.uva.nl/Mediasite/Play/e0a63ac1518f46b08b0c8d8eecde87d71d>
- Interview <https://ihub.nu/het-besef-dat-zorg-en-onderwijs-een-zijn-moet-landen-op-alle-niveaus/>
- Nederlandstalig artikel <https://www.vkjp.nl/het-tijdschrift/tijdschrift-1-2022>

sanne.pronk@ihub.nu